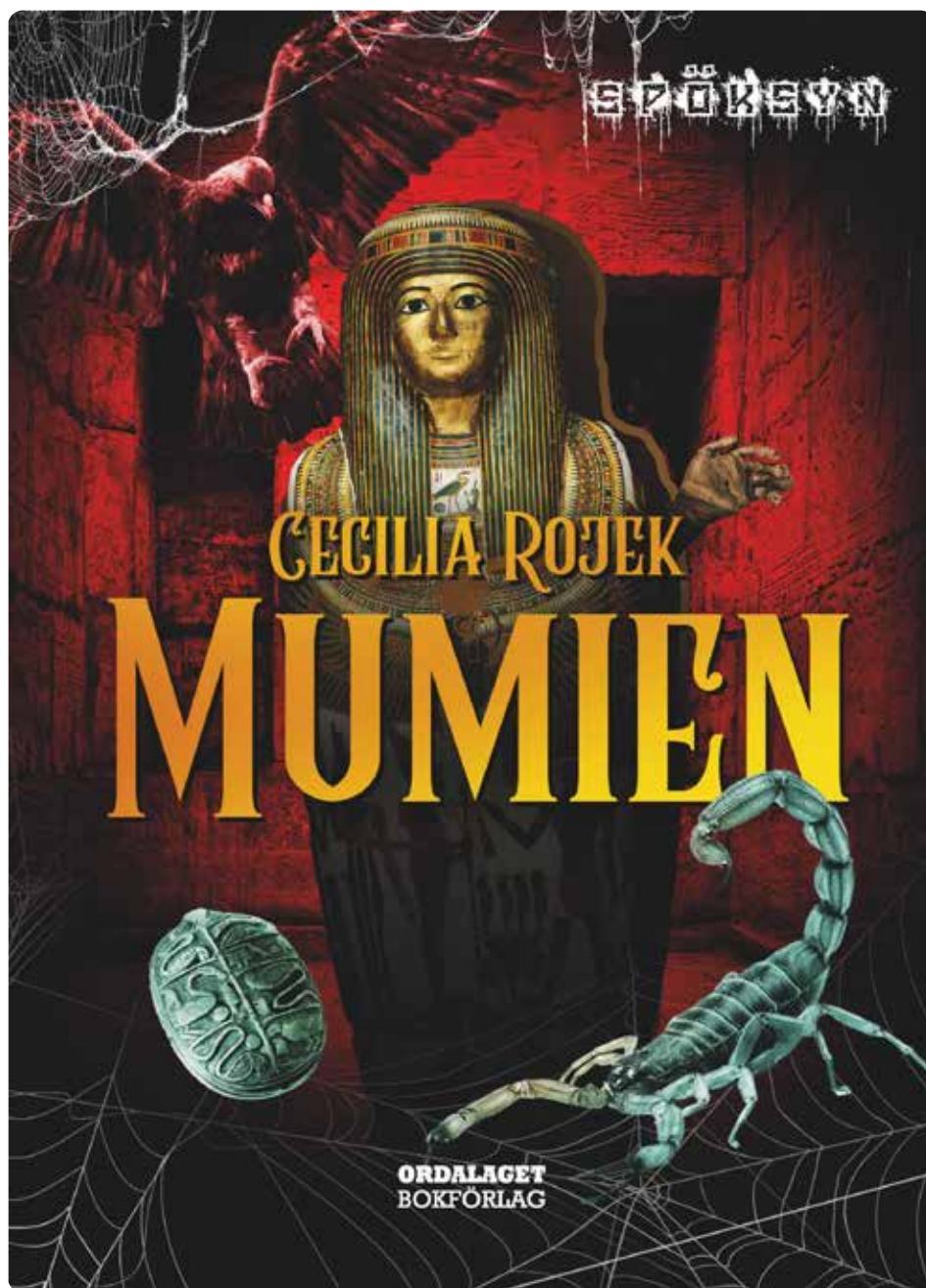

Lärarhandledning

Lärarhandledning till *Mumien*,
tredje fristående boken i serien *Spöksyn*
av Cecilia Rojek

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

HANDLINGEN I MUMIEN 3

OM DEN HÄR LÄRARHANDLEDNINGEN 4

Målgrupp

Förslag på bedömningskriterier utifrån betygskriterierna i svenska och historia för åk 6

FÖRE LÄSNINGEN AV BOKEN 6

Omslaget och baksidestexten

UNDER LÄSNINGEN 6

Förslag på hur du kan lägga upp arbetet

DISKUSSIONSFRÅGOR 6

Kapitel 1 till 5

Kapitel 6 till 11

Kapitel 12 till 17

Kapitel 18 till 22

Kapitel 23 till 27

Kapitel 28 till 32

Kapitel 33 till 37

Kapitel 38 till 43

EFTER LÄSNINGEN 9

Karaktärerna – frågor till eleverna

Viktiga händelser i boken

Jobba med knepiga ord

Platserna i boken

Använd alla sinnen

BLANDA ÄMNEN 10

Svenska

SO

Bild

Musik

HUR BOKEN KOM TILL 11

OM FÖRFATTAREN OCH KONTAKTUPPGIFTER 11

HANDLINGEN I MUMIEN

En mumies förbannelse. En skrämmande vålnad, förbannelser om ond bråd död och en mystisk feber ...

Trettonåriga Tuva och hennes pojkvän Aston får följa med till Svartenbergs herrgård där ägarna har gjort ett märkligt fynd. I en dold krypta har någon gömt undan en 3 000 år gammal gravskatt från Egypten. Men det går underliga rykten. Något om en grym förbannelse som vilar över graven.

När gravskatten flyttas till Medelhavsmuseet blir Tuvas pappa och Aston sjuka i en mystisk feber. Och Tuva dras in i ett gåtfullt spökmysterium ...

Frågorna hopar sig. Vilka mörka hemligheter bär Svartenbergs herrgård på? Vad är det för spöklik gestalt som jagar Tuva och varför?

Hur ska Tuva övervinna sina rädslor och lösa mysteriet innan något hemskt händer? Innan allt är försent.

Mumien är den tredje fristående boken i serien **Spöksyn** om Tuva Hjelte och hennes förmåga att se spöken. En skräck- och relationsroman om övernaturliga fenomen, vänskap och att inte ge upp.

OM DEN HÄR LÄRARHANDLEDNINGEN

Här får du en massa tips på hur du kan jobba med *Mumien* i din undervisning. Du hittar också diskussionsfrågor att arbeta med både före, under och efter läsningen av boken. Frågorna kan dina elever svara på muntligt eller skriftligt, enskilt eller diskutera tillsammans i grupp eller helklass. Välj det som passar bäst för dig och din klass.

MÅLGRUPP

Boken och lärarhandledningen riktar sig till mellanstadiet. Centralt innehåll och betygskriterier kommer från Lgr22 för åk 4–6. Boken passar även bra för årskurs 7.

FÖRSLAG PÅ BEDÖMNINGSKRITERIER UTIFRÅN BETYGSKRITERIERNA I SVENSKA OCH HISTORIA FÖR ÅK 6

SVENSKA: LÄS-FLYT OCH FÖRSTÅELSE

E	C	A
Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar med flyt och visar grundläggande läsförståelse.	Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar med gott flyt och visar god läsförståelse.	Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar med mycket gott flyt och visar mycket god läsförståelse.

SVENSKA: SAMMANFATTNING

E	C	A
Dessutom sammanfattar eleven olika texter med viss säkerhet.	Dessutom sammanfattar eleven olika texter med relativt god säkerhet.	Dessutom sammanfattar eleven olika texter med god säkerhet.

SVENSKA: RESONEMANG

E	C	A
Eleven för också enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.	Eleven för också utvecklade resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.	Eleven för också välutvecklade resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.

HISTORIA: KUNSKAPER

E	C	A
Eleven visar grundläggande kunskaper om händelser, aktörer och förändringsprocesser under olika tidsperioder samt om historiska begrepp.	Eleven visar goda kunskaper om händelser, aktörer och förändringsprocesser under olika tidsperioder samt om historiska begrepp.	Eleven visar mycket goda kunskaper om händelser, aktörer och förändringsprocesser under olika tidsperioder samt om historiska begrepp.

HISTORIA: KONSEKVENSER

E	C	A
Eleven för enkla resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och av människors handlingar i förfluten tid.	Eleven för utvecklade resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och av människors handlingar i förfluten tid.	Eleven för välutvecklade resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och av människors handlingar i förfluten tid.

HISTORIA: LIKHET OCH SKILLNADER

E	C	A
Eleven för också enkla resonemang om likheter och skillnader i människors levnadsvillkor under olika tidsperioder.	Eleven för också utvecklade resonemang om likheter och skillnader i människors levnadsvillkor under olika tidsperioder.	Eleven för också välutvecklade resonemang om likheter och skillnader i människors levnadsvillkor under olika tidsperioder.

HISTORIA: KÄLLOR

E	C	A
Eleven ställer frågor till historiska källor, beskriver vad som kan vara en historisk källa och ger något exempel på vad källorna kan berätta om det förflutna.	Eleven ställer frågor till historiska källor, beskriver vad som kan vara en historisk källa och ger några exempel på vad källorna kan berätta om det förflutna.	Eleven ställer frågor till historiska källor, beskriver vad som kan vara en historisk källa och ger några välgrundade exempel på vad källorna kan berätta om det förflutna.

FÖRE LÄSNINGEN AV BOKEN

OMSLAGET OCH BAKSIDESTEXTEN

- Titta på och prata om omslaget.
- Vad heter boken och vem/vilka har skrivit den?
- Har du läst några andra böcker av författaren?
- Vad föreställer omslaget?
- Utifrån omslaget och titeln, vad tror du att boken handlar om?
- Vad tror du att det här är för typ av bok?
- Läs baksidestexten. Vilka personer handlar boken om? Vad får du veta om bokens handling?
- Vad tror du kommer att hända i boken?

UNDER LÄSNINGEN

FÖRSLAG PÅ HUR DU KAN LÄGGA UPP ARBETET

- Eleverna kan läsa självständigt, i par, i större grupper eller kan du som mentor läsa högt för klassen.
- Diskutera frågorna efter varje kapitel eller efter ett stycke, som ni bestämt i förväg att prata om.
- Eleverna kan också få i uppgift att ringa in ord som de tycker är svåra att läsa eller förstå. Diskutera orden i efterhand.

DISKUSSIONSFRÅGOR

KAPITEL 1 TILL 5

- Vem har skrivit brevet som Tuva hittar i hallen när hon kommer hem från skolan?
- Varför är Tuva osams med sin bästis Nils?
- Vad är det ägarna till Svartenbergs herrgård har hittat i det gamla gravkapellet?
- Vad är det för en förbannelse pappa berättar om?
- Vad är Viveka Waziri expert på?
- Varför tror du Viveka kan förstå hur det kändes för Aston att bli oskyldigt anklagad?
- Varför kastade präster och prästinnor magiska formler över begravningsplatserna i det antika Egypten?
- Vilka ligger sjuka i feber?
- Vilka är Irene och Dennis Lancaster? Och Simpson och Dynamit?
- Hur känner Viveka och Ibrahim varandra?
- Vem tror Ibrahim har gett rivarna febern?

KAPITEL 6 TILL 11

- Vad faller ned framför pappas fötter?
- Vilka övernaturliga och oförklarliga fenomen har Tuva upplevt tidigare?

- Hur många våningar består gravkapellet av? Vad kallas rummet som finns på den nedre våningen?
- Vem är begravd i den lilla kistan?
- Vad är det för varelse som lurar i skuggorna och som Aston upptäcker?
- Vad gör Justinas vålnad när Tuva och Aston är på väg nedför stentrappan?
- Vad heter demongudinnan som, enligt de gamla egyptiernas tro, åt upp de själar som inte ansågs värdiga det eviga livet efter döden?
- Vem är begravnen i mumiekistan?
- Vad heter Tuvas skola?
- Vilka är Ingeborg och Bertil?

KAPITEL 12 TILL 17

- Vad tror Ibrahim ska hända om de öppnar mumiekistan?
- Vad var straffet för gravplundring i det antika Egypten?
- På Nefrets bröstkorg har någon placerat ut ett antal föremål som inte passar in. Vad är det för föremål?
- Hur förklarar Tuvas pappa Fredrik varför föremålen har placerats där?
- Varför smyger Tuva och Aston ut under kistöppningen?
- Vad känner Tuva att hon måste ta reda på från rivarna?
- Vem är Gilbert?
- Hur ska Tuva fira sin trettonårsdag?
- Vad är det sträva under Tuvas fötter när hon går till badrummet på natten?
- Varför borde inte Tuva bli överraskad när hon upptäcker ett lönnfack i Stiernkranska huset?
- Vad hittar Tuva i lönnfacket?
- Vilka är kära i Blenda?
- Vad tänker Tuva om sanden när hon upptäcker att skarabén fortfarande ligger kvar i skrivbordslådan?

KAPITEL 18 TILL 22

- Varför har Tuva, Aston, Jasim och Blenda samlats hos Aston och Frida på Gråbrödragatan?
- Vem förstör stämningen och varför?
- Varför gråter Tuva efter samtalet med Nils?
- Vad ska Nils och hans flickvän Mirelle klä ut sig till?
- Vad hittar pappa i Tuvas rum och varför blir han sur på Tuva?
- Vad är Tuva och Aston utklädda till på födelsedagsmaskeraden?
- Vad väller upp ur springbrunnen på innergården till Stiernkranska huset?
- Varför är Mirelle besviken på Nils?
- Vad händer mellan Aston och Nils på innergården till Stiernkranska huset?
- På vilket sätt har Tuva dubbla känslor till Nefrets mumie?
- På vilket sätt krånglar elektroniken i utställningssalen när de ska undersöka vad som gömmer sig i mumiens lindor?
- Varför lät balsamerarna i det antika Egypten hjärtat sitta kvar i den döde?

KAPITEL 23 TILL 27

- Ushebti-figurer var vanliga i egyptiska gravkammare. Vad trodde man att de figurerna utförde efter att präster eller prästinnor väckt dem till liv genom magiska trollformler?

- Vad kravlar ut mellan lindorna på Nefrets kropp?
- Vad kommer Tuva på att Nefret vill ha hennes hjälp med?
- På 1980-talet upptäckte en läkare hälsofarliga partiklar på Ramses II:s mumie, till exempel svampar och stafylokocker. Läkaren menar att denna typ av partiklar ligger bakom Egyptens förbannelser. Vad tror du?
- Hur ser det ut på vinden till Svartenbergs herrgård?
- Vad ska Tuva och Aston leta efter där?
- Vem spökar för Tuva på vinden?
- Vad tror du det beror på att Tuvas pappa Fredrik är nedbäddad i sängen mitt på dagen?

KAPITEL 28 TILL 32

- Var ska Tuva och Aston göra sin prao?
- Viveka, Tuva och Aston äter baklava. Har du ätit det orientaliska bakverket?
- Varför var hjärtat så viktigt i det antika Egypten?
- Vad mumlar pappa i feberyran?
- Tuvas mamma och Tuva upptäcker ett svartvitt fotografi bland Julius dagböcker. Vem visar sig mannen med cigarren vara?
- Alla de som tog hem gravföremålen från Nefrets gravkammare i början av 1920-talet – vad drabbades de av?
- Vem tog hand om det lilla kärlet med Nefrets hjärta och ljög om att det hade blivit stulet, när de 1925 beslutar att mura in Nefrets gravskatt i gravkapellet på Svartenbergs herrgård?

KAPITEL 33 TILL 37

- Vad gör Tuva i lusthuset?
- Vem spökar för Tuva där?
- Vilket museum besöker alla sjätteklassare från Sankt Petruskolan?
- Hur kommer det sig att Franka känner Viveka?
- I det antika Egypten trodde man att de döda behövde samma saker som de levande. Ge exempel på föremål som man kan hitta i en egyptisk gravkammare.
- Varför lindade balsamerarna in amuletter i mumiernas lindor?
- Ibrahim hjälper Tuva att översätta det konstiga pappa feberyran om. Vad säger han?
- Varför kallar rektor Britt upp Tuva och Aston på sitt kontor? Vem väntar på Aston där?
- Varför säger pappa att han får "ligga och skämmas" när Tuva berättar det hon har fått reda på från Julius dagböcker?
- Varför sms:ar och ringer Franka som en galning till Tuva när Tuva och hennes mamma sitter på tunnelbanan?
- Vilka föremål visar Frankas mamma för Tuva och Ibrahim ?

KAPITEL 38 TILL 43

- Vad hjälper spökflickan Tuva att förstå?
- Vem är den mörka skuggan som rör sig runt springbrunnen?
- Vad för föremål gräver Tuva upp?
- Varför är det bråttom att lägga tillbaka föremålet i Nefrets mumiekista på Medelhavsmuseet?
- Vad betyder ordet diamant?
- Hur hjälper Bertil Aston att få ur sig all ilska?

EFTER LÄSNINGEN

KARAKTÄRERNA

FRÅGOR TILL ELEVERNA

- Bokens huvudperson är tolvåriga Tuva Hjelte. Är det något hos henne som du gillar bäst? Vet du varför?
- Vilka andra karaktärer i boken tycker du är viktiga?
- Tycker du att någon av de andra karaktärerna är mer viktig än andra?
- Hur förändras Tuva under bokens gång?

VIKTIGA HÄNDELSER I BOKEN

Be eleverna välja ut några händelser eller situationer som de tycker är extra viktiga för bokens handling. Diskutera varför de tycker att händelserna är viktiga.

FRÅGOR TILL ELEVERNA

- Är det någon händelse som du tycker är mer spännande än någon annan?
- Vad skulle du ha gjort i samma situation?
- Vad skulle du vilja att det hände i nästa bok om Tuva?

JOBBA MED KNEPIGA ORD

- Kolla igenom vilka ord som eleverna ringat in och fråga om det är något av orden som de känner igen? Eller kanske tycker är extra knepiga?
- Kolla igenom boken tillsammans om ni hittar fler ovanliga ord.

PLATSERNA I BOKEN

Mumien utspelar sig på Medelhavsmuseet och i Gamla stan i Stockholm.

FRÅGOR TILL ELEVERNA

- Har du varit på någon av platserna?
- Vilka platser vill du besöka?

ANDRA TIPS

- Forska kring det antika Egypten, till exempel om hur de gamla egyptierna såg på magi.
- Gör en skolutflykt till Medelhavsmuseet med matsäck, besök den spännande utställningen "En vandring genom Egyptens historia" och läs ur boken på plats för extra stämning.

ANVÄND ALLA SINNEN

Du som mentor eller lärare läser högt ett kapitel ur boken. Sedan får dina elever rita ur sin fantasi till musik hur de tänker sig att till exempel karaktärerna, Svartenbergs herrgård eller hur Nefret ser ut.

BLANDA ÄMNEN

Om din undervisning tillåter det, använd gärna bokens handling i flera ämnen. Här finns förslag på ämnen samt delar av det centrala innehållet för åk 4–6 som går att koppla till boken.

SVENSKA

Läsa och skriva

Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt.

Sammanfattning av texter.

Resonemang om texter med koppling till sammanhang inom och utanför texten samt till den egna läsoplevelsen.

SO

Historia och samhällskunskap

Maktförhållanden och levnadsvillkor i Sverige, i början av 1900-talet. Likheter och skillnader i levnadsvillkor mellan man och kvinna, i dag och då.

Vad historiska källor från tidsperioden, till exempel brev, dagböcker och kartor, kan berätta om det förflutna.

Historiebruk kopplat till tidsperioden, till exempel i gatunamn, minnesmärken och reklam.

RELIGION

Kristendomens betydelse för värderingar och kultur i det svenska samhället förr och nu.

BILD

Bildframställning

Framställning av berättande och informativa bilder, till exempel serier och illustrationer till text.

Bildanalys

Konst- och dokumentärbilder samt arkitektur från 1920-talet som inspiration för eleverna.

MUSIK

Musikens sammanhang och funktioner

Musikens påverkan på och betydelse för människa och samhälle. Musik tillsammans med bild, text och dans. Hur olika uttrycksformer kan samspela.

HUR BOKEN KOM TILL

FARAO TUTANKHAMON

Jag fascinerades över det antika Egypten redan som barn. Bland annat var jag mycket nyfiken på farao Tutankhamon. Som vuxen har jag fördjupat mig i de olyckor som följde efter öppnandet av hans grav år 1923. Mer än tjugo dödsfall tillskrevs hans förbannelse. Dessa historier inspirerade mig till att skriva den här boken om översteprästinna Nefret och hur hon drar in Tuva i ett läskigt spökäventyr.

VAL AV PLATSER

Medelhavsmuseets stämningsfulla utställningslokaler är inrymda i ett palats med anor från 1600-talet. Här finns också en spännande utställning om det antika Egypten att inspireras av. Bland annat hela åtta egyptiska människomumier. Med hjälp av ett visualiseringsbord kan besökare på egen hand studera mumierna i detalj! För mig skapar allt det här den perfekta scenen för ett spökmysterium.

FÖREBILDEN TILL STIERNKRANSKA HUSET

Den kommer från den kvällsexpedition som jag som suttonåring gjorde med ett gäng kompisar på Mälsåkers slott. Slottet var då fortfarande orestaurerat och brandskadat.

SPÖKSYN

Det sägs att min gammelmormor var synsk. Kanske har jag ärvt en gnutta av hennes spöksyn ...

OM FÖRFATTAREN

Jag är född i Strängnäs och arbetar i dag som barn- och ungdomsboksförfattare samt skribent. Förutom ljudböckerna om Lilly och Constancias rike, har jag gett ut sju böcker, bland annat *Poltergeisten*, *Demonen* och *Mumien* i serien Spöksyn. Spöksynserien är skräck- och relationsromaner som utspelar sig i Gamla stan i Stockholm. De handlar om Tuva Hjelte som ofrivilligt dras in i övernaturliga mysterium för sin förmåga att se spöken.

I samband med Sveriges 500-årsjubileum fick jag uppdraget att skriva en lokalhistorisk spänningsroman tillsammans med barn och ungdomar från Strängnäs kommun. Det resulterade i boken *Det gyllene korset*, som väver samman nutid med ett Sverige under 1520-talet.

I mitt författarskap väver jag gärna samman äventyr, mystik och känslor med historiska platser och spännande fakta.

KONTAKTUPPGIFTER: cecilia.rojek@yahoo.se